

CULTURA ESPECTACLES

Les múltiples estrenes de Tornado

La dramaturga figuerenca reivindica amb les seves obres el valor del teatre juvenil

Els concerts que ens arriben al 2011

Kylie Minogue, Roger Waters, Patti Smith i Slayer, entre els recitals del primer semestre

La temporada dels musicals a Barcelona

Els musicals, de gira

Jordi Bordes
BARCELONA

Els musicals de gran format busquen noves sortides. Si fins ara la tesi era mantenir al màxim la temporada als teatres de gran aforament de Barcelona, ara opten per moure's pel territori. *Mamma mia!*, *Hoy No Me Puedo Levantar* (HNMPL) i *Nit de Sant Joan* plantegen un format que els permet traslladar-se a teatres de menys aforament, però amb unes caixes escèniques suficientment amples per encabir-hi l'escenografia.

El Nadal ha estat un punt d'inflexió en la cartellera de musicals. Només per uns dies, han coincidit la majoria dels títols de gran format. Només *Forever King of pop* (que va estar poc més d'un mes a l'Àpolo) aquest novembre i el musical *Bésame mucho* (que entra en deu dies al Coliseum per un breu període) han quedat fora d'un Nadal carregat d'espectacles populars de gran format. Però ha estat un miratge, ja que, en realitat, enguany les temporades de musicals s'ajusten al màxim. De fet, l'únic títol que preveia estar-s'hi de cap a cap, *40 el musical*, està estudiant si abandona el Victòria aquesta Setmana Santa o si s'atreveix a arribar fins a l'estiu.

La contrapartida és buscar espectadors fora de Barcelona, arribant a acords amb teatres del territori. *Mamma mia!*, el títol que millors resultats ha donat a Stage Entertainment a Barcelona, prepara

El musical 'Hoy No Me Puedo Levantar' s'ha acomiadat del Tívoli. Prepara gira, abans de viatjar a Mèxic ■ CLAP EVENTS

ra una petita gira. Serà a València (del 20 al 30 de gener), Elx (del 10 al 20 de febrer), Castelló (del 24 al 27), Lleida (del 5 al 8 de març) i a Sant Cugat del Vallès (del 21 de març al 10 d'abril), a més d'altres places de l'Estat espanyol. Pel que fa a *HNMPL*, que ja va assegurar que l'última plaça europea en veure aquest musical inspirat en Mecano seria el Tívoli, ha tancat ara una gira de comiat. Serà a Manresa (del 20 al 23 de gener), Viladecans (del 3 al 6 de febrer), Lleida (del 10 al 13 de febrer) o Roquetes de Mar (del 18 al 20 de febrer), entre altres ciutats. Posteriorment, la peça preveu

L'explotació canvia: de fer estades llargues a Barcelona, a moure's pels teatres catalans

una gira per Mèxic. Per últim, *Nit de Sant Joan*: Dagoll Dagom acostuma a plantejar els seus musicals amb gira inclosa per tot l'Estat (tot i que cada cop és més reduïda). Els seus muntatges, de menys risc empresarial, perquè mou menys repartiment d'artistes que els dos exposats, també tanca etapa per Catalunya. De fet, abans de l'estrena de l'Artería Paralel, ja van fer una notable gira per places catalanes. Ara en fan la traca final a Reus (15 de gener), amb una estada d'una setmana a València (fan tres funcions en català i cinc en castellà, del 25 al 30 de gener), Valls (4 de febrer),

Sant Cugat del Vallès (5), Balaguer (19), Gandia (27 de març), Badalona (6 i 7 de maig), Cervera (14) i Sant Celoni (29).

Stilton, una aventura que lidera l'empresa Focus dins del teatre familiar i que coprodueix amb el Grup 62, previsiblement també provarà de fer gira, com un producte més d'aquest hòlding teatral. Per ara, l'èxit ha fet endarrerir l'estrena de la nova comèdia de Joan Pera amb Amparo Moreno.

Un nou format

La nova entrada de productors de musicals ha obert, de fet, un nou model del gènere. Fins ara, la dra-

matúrgia era el motor d'una peça completada amb cançons i ball (que avançaven amb la trama o bé que ajudaven a expressar les emocions dels protagonistes). A partir d'ara, es pot considerar un nou model: l'espectacle musical. El repertori de cançons posa el timó del muntatge. La il·luminació, el so i l'acció s'assemblen als grans concerts. Aquest tipus de musicals permet crear una connexió directa i descarada entre el públic i les cançons que els agrada sentir. Del plec de temes, se'n traça una fina dramaturgia. *Mamma mia!* s'inspira en les obres d'Abba, però defuig de nar-

La temporada dels musicals a Barcelona

A 'Hair', els cabells llargs són signe de protesta ■ JOSEP LOSADA

Vietnam al XXI

Hair
Director: Daniel Anglès.
A l'Apolo des del 22 de desembre.
Està previst que continuï en cartell fins al mes de maig.

L'obra és precursora de l'òpera rock que acabaria consolidant-se amb *Jesucrist Superstar*. En aquest sentit, la primera part destaca per una interpretació a raig dels temes, sense quasi espai per a la rèplica parlada. La coreografia és enèrgica, simula improvisació però sap mantenir els focus d'atenció entre els personatges protagonistes, que sí que es faran els amos de l'acció a partir de la segona part, amb molt més text i on s'aclareix més la trama del musical: són uns joves d'institut de classe mitjana que tren-

quen amb la correcció d'uns pares que no saben rebel·lar-se al país que els reclama els fills per anar a la guerra del Vietnam. El que es veu com una oportunitat per fer homes els seus fills acaba tenint un tràgic final. El musical té un repartiment potent que sap moure's, cantar (Julia Möller glaça la respiració del públic amb les balades) i actua prou bé. El director diu que ara també és temps de demanar pau (continuen havent-hi guerres inútils, com la d'Afganistan), però el cert és que l'estètica colorista contrasta amb l'actualitat. Només un exemple: el cabell llarg dels nois servia per revoltar-se contra el sistema; avui molt públic es talla el cabell amb màquina. ■

rar la seva història musical. Aquelles cançons il·lustren una història d'intriga d'una noia que planeja el casament per descobrir quin dels tres amants de la mare és el seu pare.

I el curs vinent, què?
Només hi ha previst pel curs vinent el retorn de Stage al Barcelona Teatre Musical amb *Los miserables*, una peça que han estrenat aquest curs a Madrid. També Dagoll Dagom prepara una nova peça que parteix dels temes d'Els Pets. I es planteja un enèsim retorn de *Germans de sang*, una obra que ja ha viscut diverses temporades a Barcelona.

Les pretensions de José María Cámara, president executiu de Drive Entertainment, eren, fa uns mesos, d'estrenar una peça a Barcelona, partint del repertori d'alguns músics del territori. També els productors de *Hair* tenen unes pretensions ambicioses i aspiren a estrenar-ne un altre la temporada vinent. El seu objectiu seria tenir dos títols en repertori fent temporades i gires per tot l'Estat.

En un segon pla, els musicals de petit format augmenten la presència a les sales alternatives i també, tot i les dificultats de la programació local, busquen consolidar gires. ■

Foto groguenca

Un detall de 'Nit de Sant Joan' ■ QUIM PUIG

Nit de Sant Joan
Director: Carles Alberola
Estrenat a Artería Paral·lel el 20 de setembre. Ara comença gira.

Dagoll Dagom ha repescat darrerament alguns títols del seu repertori amb èxit (*Mar i cel* i *El Mikado*). També s'ha fet una operació de repesca amb *Nit de Sant Joan*, un dels seus primers títols musicals, amb la música galàctica de Jaume Sisa i el seu món de còmic. Se n'ha encarregat la direcció a Carles Alberola, un valencià que va decidir dedicar-se al teatre després de veure la versió original d'aquest musical, quan era ben menut. L'operació no ha estat prou reeixida. Sobretot, a la primera part. Hi ha una excessiva reiteració de la fórmula en què es vol

donar el codi de què és realitat i quan entra la fantasia a l'escena. Per sort, a la segona part es deixa que el *galactisme* doni el ritme i flueixi molt millor. Si l'abducció d'una tieta per uns extraterrestres sembla avui una idea extreta del *Polònia* (tot i que primer va ser el musical), encara sorprèn el rocker clonant-se, en els diferents moments d'una avaria del seu destrotat vehicle. Màgicament surrealista.

El vestuari llampant i la capacitat quasi fregoliana (pels continus canvis de vestuari i de personatges) dels actors donen un resultat prou encomanadís, pel que fa a cant i ball, tot i ser una recuperació arqueològica que ha quedat un pèl esgrogueïda per la nostàlgia. ■

A '40, el musical' es respira videoclip ■ JUANMA RAMOS

Factoria 'clip'

40, el musical
Director: Miquel Fernández
Estrenada el 9 de setembre al Victòria, estava previst que hi fos tota la temporada. Podria avançar la sortida a Setmana Santa.

Respon, com el seu germà gran *Hoy no me puedo levantar* (l'ha produït el mateix grup amb José María Cámara al capdavant), a un format més d'espectacle que musical. Les ganes del públic de sentir les cançons que el van emocionar fa dues dècades és el motor de la peça. La trama, molt prima i esquemàtica, serveix perquè el muntatge ofereixi aquells temes mítics, els més ben interpretats i ballats possibles. Si no hi ha gaire treball en la trama de l'obra (tot i que hi ha tragèdies, recon-

ciliacions, morts i accidents irreversibles), sí que hi ha valentia en ganes d'agradar. A Barcelona, per exemple, incorporen el *Boig per tu* de Sau en la trama i el *Bon dia* d'Els Pets com a colofó final. Quant a repartiment, també juguen fort amb Naim Thomas, Carlos Benito i Gisela Lladó. Aporten molt més musicalment que en clau interpretativa (no hi ajuda gaire la simplicitat de la trama). Toni Viñals o Ivan Labanda equilibren molt millor el text, la veu i el ball. La fórmula funciona millor a *Hoy...*, perquè es concentra al repertori de Mecano. És com assistir a un videoclip en què un pot aplaudir, ballar i cantar fins a quedar-se afònic. La posada en escena recorda la dels grans concerts. ■

Viatge feliç

Stilton
Director: Àngel Llàcer
Estrenada a principis de desembre havia d'aguantar fins ahir al Condal. L'èxit fa que s'allargui, de moment, tot el mes de gener.

Àngel Llàcer retorna al món familiar. Si fa uns cinc anys ja va fer una dramàtúrgia a partir dels personatges del *Ki-Kids* (entre cançons i aventures hi incorporaven paraules en anglès), ara ha emprès el viatge de les aventures de Stilton. Aquest ratolí periodista, estrella de la literatura infantil, té de pe-

ga que juga amb uns arguments massa senzills. No hi ha quasi contratemps més que la maldestra bruixa Stria (una Lloïl Bertran que ben bé recorda, per entranyable, la Bruixa Avorrida de *Les tres Besones*). Llàcer ha inclòs una història d'amor, que queda apuntada, però que es desfà al final com un terrós de sucre. Massa regnes que, tot i les olors, el castiguen a ser una peça lineal. El tul frontal on es projecten imatges esgota. Caldria que fos més petit i extraïble. ■

'Stilton' és prou fidel al llibre ■ DAVID RUANO